

Havre, tidiga sorter

Henrik Bergman, Hushållningssällskapet Dalarna Gävleborg

- **Belinda har uppvisat en hög och jämn avkastning under flera år.**
- **Chantilly har ett flerårsmedeltal i nivå med Belinda men en större variation mellan åren.**
- **Ellen har på flerårsmedeltal högst avkastning men senaste mognad.**
- **Cilla avkastar högst av de riktigt tidiga sorterna.**

I den mellansvenska försöksregionen lades det ut tre sortförsök med tidig havre i område G. Ett försök lades i vardera Dalarna, Gästrikland och Hälsingland. Sortmaterialet har varierat något mellan försöken. Ellen låg inte med i Hälsingland medan sorterna Alsak och NK 96166 inte låg med i Gästrikland. Försöken såddes mellan den 10-14 maj, vilket är normal tid för området. Efter sådden följde en period av torrt väder fram till mid-

sommar. Grödan utvecklades ändå ganska bra tack vare de kapillära och vattenhållande jordarna i området. Medelavkastningen i försöken har varit något lägre än normalt, högst avkastning i Gästrikland där mätarsorten Belinda gav 5120 kg/ha. I Dalarna avkastade Belinda 4090 kg/ha och i Hälsingland 4330 kg/ha. Starka angrepp av fritflugor har påverkat skörden främst i försöket i Hälsingland.

I tabell 1 framgår att mätarsorten Belinda har haft högst avkastning tätt följd av Ellen. Bland de riktigt tidiga sorterna så var Cilla även i år den bästa. Svala finns inte med i årets försök, men dess femårsmedeltal redovisas som jämförelse. Svampbehandlingen har inte gett några nämnvärda effekter i årets försök.

I tabell 2 redovisas egenskaper för de olika sorterna som ett femårsmedeltal för hela landet.

Tabell 1. Havre. Avkastning 2002. Obehandlat och behandlat. Område G (X och W-län). Femårsmedeltal 1998-2002.

Sort	Obehandlat	Behandlat	Medeltal 2002	Medeltal 1998-2002
Belinda				
kg/ha	4483	4543	4513	4840
rel.tal	100	100	100	100
Chantilly	94	96	95	99
Ellen	100	99	100	103
Cilla	95	92	94	94
Svala				90
Alsak	77	76	76	82
NK 96166	83	84	83	90
Fii	80	81	80	
Bo 94032	80	80	80	
Roope	90	90	90	

Tabell 2. Havre. Bestånds och kvalitetsegenskaper. Femårsmedeltal hela landet 1998-2002.

Sort	Strå- styrka %	Strå- längd cm	Mognad dagar	Rymd- vikt g/l	Tusen- kornv. gram	Protein % av ts	Råfett % av ts	Växtråd % av ts
Belinda	71	94	112	525	38,9	10,5	5,7	12,2
Chantilly	67	95	111	539	38,0	10,7	6,3	12,5
Ellen	75	93	113	541	38,0	10,2	4,1	11,9
Cilla	62	90	105	550	36,3	11,0	4,3	13,0
Svala	47	96	106	539	32,9	10,9	3,8	11,7
Alsak	71	90	106	548	33,7	12,2		
NK 96166	55	93	106	534	37,5	10,8		

Sortbeskrivningar

BELINDA (SW) förenar en hög avkastning med en god kvalitet och får därmed ett mycket högt foderskördevärde. Sorten har något låg rymdvikt men är storkärnig, odlingssegenskaperna är bra med mycket god stråstyrka. Belinda är medellång och mognar medelsent.

CHANTILLY (SSd) är en fransk sort med god avkastningsförmåga och en mycket god foderkvalitet. Foderskördevärdet blir därför högt. Rymdvikten är medelhög och kärnan medelstor. Sorten har måttlig stråstyrka och mognar medelsent.

CILLA (SW) är en mycket tidigt mognande sort som förenar sin tidiga mognad med en hög avkastning. Den har ett sämre strå än Belinda, men är betydligt bättre än Svala och Veli. Rymdvikten är hög och kärnan medelstor.

ALSAK (SW) En tidigt mognade sort med mycket bra stråstyrka. Avkastningen når inte upp till Cillas. Sorten har hög rymdvikt och en hög proteinhalt, kärnan är liten. Har provats två år i området.

ELLEN (SW) har hög avkastning, men sämre foderkvalitet än Belinda. Den är mycket stråstyv, har ett medellångt strå och mognar något sent. Rymdvikten är ganska

hög och kärnan ganska stor. Har provats två år i området.

NK 96166 (SW) En relativt stråsvag sort som mognar tidigt. Rymdvikten är medelhög och kärnan medelstor. Avkastningen ligger i nivå med Svala. Har provats två år i området.

FIIA (SSd) provades för första året i området.

Bo 94032 (SSd) provades för första året i området.

Bo ROOPE (SSd) provades för första året i området.